

karanlık kitaplık

Stephen Graham Jones

İyi Yerliler

Çeviren
Uğur Gülsün

Jim Kuhn'a.
Kendisi gerçek bir korku tutkunuydu.

Bu vahŖet sahneleri geyikler ülkesinde her mevsim sıkça yaŖanır. Yıllardır avcılarının korkunç çığlıkları ormanları inletir.

–Don Laubach ve Mark Henkel, *Elk Talk*

WILLISTON, KUZHEY DAKOTA

Kaba Kaburga Richard hakkındaki gazete manşetleri, BARIN ÖNÜNDE ÇIKAN KAVGADA BİR YERLİ ÖLDÜ şeklinde olacaktı.

Böyle de söylenebilirdi.

Ricky, Kuzey Dakota'da bir sondaj ekibinde işe girmişti. Tek Yerli o olduğu için Şef diyorlardı ona. Yeni ve muhtemelen geçici olduğu için de zincirlere göz kulak olma işini hep ona veriyorlardı. Parmakları kopmadan geldiği her seferinde, platformun her yerinde ne kadar şanslı olduğunu ve bunların hiçbirinin ona dokunmayacağını göstermek için başparmaklarını kaldırarak dolaşıyordu.

Kaba Kaburga Ricky.

Kardeşi Cheeto birilerinin oturma odasında aşırı dozdan ölünce ani bir kararla rezervasyondan¹ ayrılmıştı; Ricky'ye söylediklerine göre, televizyonda sürekli süpermarket otoparkına bakan kamera görüntüsü vardı. Ricky'nin kafasında dönüp dolaşan tarafı da buydu işin: Bu kanalı sadece ciddi yaşlılar izlerdi. Bu da rezervasyonun ne kadar boktan, ne kadar sıkıcı ve ne kadar lüzumsuz olduğunun bir göstergesiydi. Küçük kardeşi normal televizyonu bile doğru dü-rüst izlemezdi çünkü o kadar hareketsiz duramazdı, dursa çizgi roman okurdu.

Cenaze evinde durmak ve yukarıda, East Glacier'in öte tarafındaki aile kabristanında boy göstermek yerine (herkes arabalarını arkadaki orman yoluna park ediyor, böylece arabalarını döndürürken doğrudan mezarlıktan geçmek durumunda kalıyordu) Ricky, Kuzey Dakota'ya atmıştı kendini. Planında Minneapolis vardı –

1 Amerikan yerlilerinin yaşaması için devletçe ayrılmış topraklara verilen ad. —çn

orada bazı sondaj kuyularında tanıdıkları vardı— ancak yarı yolda işçi arayan petrolcülere rastladı. Soğuğa dirençleri nedeniyle Yerlileri sevdiklerini söylüyorlardı. Kış gelince sıvışmayacakları anlamına geliyordu bu.

Ricky iş görüşmesi için köpek kulübesini andıran turuncu karavana girdi ve işi kabul etti: Evet, Karaayaklar soğuğa aldırış etmezlerdi ve hayır, haftanın ortasında onları yüzüstü bırakıp gidecek değildi. Tabii onların bu berbat ceketler yüzünden üşüdüklerini ve artık şikâyeti bırakmaları gerektiğini çünkü şikâyet etmenin insanı ısıtmayacağını söylemedi. Ayrıca ilk maaş çekiyle topuklayıp Minneapolis'e gideceğini de söylemedi.

Görüşmeyi yapan ustabaşı, bulaşık süngerini andıran sakalıyla hafif sarışın, ayazda kararmış, iri yapılı bir adamdı. Ricky'nin elini sıkmak için masanın diğer tarafından uzanarak gözlerinin içine bakınca, modern dünyaya uzunca bir mola verilmiş oldu. Branda çadırda iki adam karşılıklı dikiliyordu. Ustabaşının sırtında bir süvari ceketi vardı, Rick ise aralarındaki masanın üzerinde duran ve az önce imzasını attığı kâğıdı tamamen unutmuş, ustabaşının ceke-tindeki pirinç düğmelere bakıp duruyordu.

Son birkaç aydır bu sahneyi sürekli yaşayıp duruyordu. Avın kötü gittiği geçen kıştan başlayıp bu iş görüşmesine kadarki zaman hep böyle geçmiş, o koltukta ölümle pençeleşen Cheeto için bile duraksamadan çekip gitmişti.

Cheeto onun gerçek adı değildi ama çilleri ve kızıl saçları vardı, hem bu isimle alıp veremediği de yoktu.

Ricky cenazenin nasıl geçtiğini merak ediyordu. Şimdi oralar-da tüm o ölü Yerlilerin çevresine gerili tel çitin üzerinden burnunu uzatmış koca bir katır geyiği var mıydı, merak ediyordu. O büyük katır geyiğinin tam olarak ne gördüğünü merak ediyordu. Tüm bu iki ayaklıların çıkıp gitmesini mi bekliyordu orada?

Cheeto onun güzel bir geyik olduğunu düşünmüş olmalıydı. Ricky'yle sabah erkenden kalkıp şafak sökerken ormana dalan bir çocuk olmamıştı hiç. Bira dışında devirmekten hoşlandığı bir şey yoktu. Rezervasyonda böyle bir seçenek olsaydı, muhtemelen ve-

jetaryen olurdu. Gerçi kızıl saçlarıyla zaten tüm dikkatleri üzerine çekiyordu. Bir de çiğ sebzelerle beslenmesi hâlinde daha çok budala Yerlinin eleştirisine hedef olurdu.

Ama o gün o kanepede ölmüştü işte. Başka birinden değil, sadece kendisinden ötürü. Ricky'ye göre o noktadan kurtulma şansı da vardı, kahretsin! Olsa olsa o tayfanın bir iki hafta daha zincir maymunu olacaktı, o kadar. Evet, bu dört beyaz çocukla rüzgârın sallayıp durduğu karavanda, bu köpek kulübesinde uyuyabilirdi. Hayır, Şef olmayı umursadığı yoktu, gerçi biliyordu ki bufalo avına çıkıldığı günlerde yaşasaydı yine bir nefer olurdu. Buradaki zincir maymununun oklu ve yaylı versiyonu her neyse, Kaba Kaburga Ricky'nin görevi de o olurdu.

Çocukken kütüphanede bir resimli kitap vardı, adı *Kafa Patlatan* mıydı neydi, Karaayak atalarının hayvanları sürüler hâlinde sürükleyip düşürdükleri bufalo uçurumu hakkındaydı. Dana postunu sırtına geçirip koca bufalo sürüsünü peşine takmak üzere seçilen çocuğu hatırladı; büyüklerin çocuklar için düzenlediği tüm yarışları kazanıyor ve tüm ağaçlara en iyi o tırmanıyordu. Tonlarca etin önünde koşmak için hızlı olmak gerekiyordu. Uçurumdan atlarken adamların oraya bıraktığı ipi son anda yakalayıp sağ salim aşağıdaki oyuntuya girmek için de güçlü ellere ihtiyaç vardı.

Bufalolar tepeden aşağı böğürerek akın ederken, uzansa ulaşabileceği bir mesafeden onları izlemek nasıl bir histi acaba? Hayvanlar düşerken bacakları muhtemelen gergin oluyordu çünkü zemine ne zaman ulaşacaklarını bilmiyorlardı.

Tüm kabileye et götürmek nasıl bir histi?

Geçen Şükran Günü'nde neredeyse yapacaklardı bunu, *kafaya koymuşlardı*. Ricky, Gabe, Lewis ve Cass, bir kereliğine de olsa böyle birer Yerli olacak, Browning'deki herkese bu işin nasıl yapıldığını göstereceklerdi ama sonra büyük bir sulu kar yağışı başlamış ve hayat tam bir cehenneme dönmüştü; bunun sonucunda da Ricky âdeta soğuktan kaçarcasına burada, Kuzey Dakota'da kalakalmıştı.

Siktir!

Şimdi Minneapolis'te avlayabileceği tek şey tako ve bir yataktı.

Ama o zamana kadar, biraz bira iyi giderdi.

Bar duvardan duvara serserilerle doluydu. Henüz kavga çıkmamıştı ama eli kulağındaydı. Başka bir Yerli daha vardı; muhtemelen Dakota – bilardo masalarının yanında, elinde bir şişeyle ziftleniyordu. Ricky'yi fark etmiş, Ricky de baş selamıyla karşılık vermişti fakat ikisinin arasındaki mesafe, Ricky ile iş arkadaşları arasındaki mesafe kadardı.

Daha da önemlisi, sarışın bir garson kız vardı. Masalar arasında mekik dokuyor, elinde ustaca tuttuğu tepsile boşları topluyordu. Üzerinde rahat elli çift göz geziniyordu. Ricky onu Lewis'in temmuz ayında Great Falls'a birlikte kaçtığı uzun boylu kıza benzetti. Ricky'ye göre kız şimdiye kadar Lewis'ten paçayı sıyırmış olmalıydı. Yani Lewis de şimdi bunun gibi bir başka barda, tıpkı onun gibi birasının etiketini yolmakla meşgul olsa gerekti.

Ricky ta uzaktan şişesini kaldırarak selam verdi.

Dört bira ve dokuz *country* şarkısından sonra işlemek için sırada bekliyordu. Ama sıra koridorun sonuna kadar uzanıyordu ve en son buraya geldiğinde hem çöp kutusuna hem de lavaboya işeyen adamlar görmüştü. İçeriye kaplayan sarı ve tozlu hava, kazara ağzını açmaya yeltense Ricky'nin dişleri arasında çıtırdıyordu. Sondaj sahasındaki fiçılardan daha kötü değildi ama sahaya çıktıktan sonra zaten istediğin yerde fermuarını indirip mesaneyi boşaltmak mümkündü.

Ricky sıradan çıktı, birasını kafasına dikti çünkü polisler açık havada bira şişesiyle dolaşan Yerlilere bayılırlardı. Dışarı çıkıp temiz hava almak ve fena hâlde sulanması gereken bir çit direği bulmak için davrandı.

Tam çıkarken barın fedaisi, dolgun elini Ricky'nin göğsüne uzattı ve onu ayrılma konusunda uyardı. Kelle sayısı ve itfaiye şefiyle ilgili bir şeyler söyledi.

Ricky içeri girmek için bekleyen serseriler ve kovboylara açık kapidan baktı. Ona bakarken adamların gözleri parlıyordu ama bir şey istedikleri yoktu. Ricky geri dönmeye kalkarsa yeniden bu kadar adamın arkasına geçecekti. Ama artık pek bir seçeneği kalmamıştı. Doksan saniye içinde burada işiyor olacaktı muhtemelen, üstünü

başını batırmamak için şansını deneyip bunu yapabileceği başka bir yer bulabilirdi.

Elbette o sarışın garson kızı keserek bir otuz dakika daha dikil-meyi de tercih edebilirdi. Ricky ne yaptığını bildiğini söylercesine başıyla işaret ederek fedainin yanından sıyrılıp geçerken, serseriler-den biri hemen bir adım ileri atarak onun yerini aldı.

Barın yanında, çöp konteynerlerinin olduğu yerdeki dumanı üstünde poşet yığınının başında duracak zaman da yoktu. Ricky doğruca yürüdü, hemen hemen muntazam park etmiş çift kabinli kamyonetler denizinin arasına daldı, daha durmadan kendini koyu-verdi ve itfaiye hortumundan boşalır gibi akan idrara bulanmamak için biraz geri çekildi.

Haftalardır hissettiği en katıksız zevkin etkisiyle gözlerini kapadı ve açtığına artık yalnız olmadığını fark etti.

Kendini toplarladı.

Barda oturdukları koltuğun üzerinde hak iddia eden bir avuç sert beyaz adama sadece aptal Yerliler bulaşmayı göze alırdı. Ara-larına girmiş bir Yerli şefini zincir maymunu olarak kullanmaktan herkes hoşlanırdı ama konu beyaz kadına göz dikmeye gelince, bu tamamen başka bir şeydi, değil mi?

Aptal, dedi Ricky kendi kendine. *Aptal aptal aptal*.

İleri bakıp üzerinden kayacağı kaputu gözüne kestirdi. O an kamyonetin kasasında ayak bileğini incitecek bir şeylerin olmama-sını diledi çünkü bir sonraki adımını oraya atacaktı. Bir grup beyaz adamın bir Yerliyi yere sermesi işten değildir, evet, buna hiç kuşku yoktur; her hafta sonu burada, Hi-Line'da yaşanan bir şeydir bu. Ama önce onu yakalamaları gerekiyordu.

Hem şimdi, boşalttığı sıvı sayesinde tahminen yaklaşık bir buçuk kilo daha hafifti ve hızla ayılıyordu ki içlerinde eski koşucu filan bile olsa, Ricky'nin gömleğine parmağını bile değdirmesi mümkün değildi.

Ricky bıyık altından güldü, cesaretini toplamak için başını sal-ladı, bırakmaya gönlü razı olmadığı için toplayıp geldiği tüfekleri düşündü; sahadaki kamyonetinin koltuğunun arkasında *gerçekten*

duran tüfekleri. Browning'den ayrılırken amcalarının ve b y kba-basın nkiler de dahil hepsini almıştı. Tamamı  n kapının yanındaki aynı dolaptaydı. Sonra da bu silahlara uyacağını düşünerek rasgele mermilerle dolu kocaman poşeti de kapmıştı.

Minneapolis'e vardıda acil paraya ihtiya ı olacağını düşünmüştü ve tüfekler hemen hemen her şeyden daha hızlı nakde çevriliyordu. Ama bu sefer yol üzerinde iş bulmuştu. Amcalarının kış için buzdolabını doldurması gerektiğini de düşünmeye başlamıştı.

Kuzey Dakota'daki serserilerin takıldığı barın geniş park alanında Ricky, hepsini postayla geri göndereceğine söz verdi. Tüfekler kullanılır olmaktan çıksın diye parçalarını s kmesi ve ayrı ayrı postalaması mı gerekirdi?

Ricky bunu bilmiyordu ama řu anda o .30-06 pompalıyı istediği kesindi. İş o noktaya gelirse ateş etmek içindi ama daha çok namlusunun yanaklarda, kaşlarda ve göğüs kafeslerinde yarımaylar bırakıp insanları kalçalarından ısırarak etkileri oluyordu.

Bu otoparkta kendi sidiğine basarak kaçmayı başarabilirdi, ama bu pis beyaz çocuklar bu Karaayaklıyı unutmayacak ve bir dahaki sefere onu barlarına girerken gördüklerinde iki kez düşüneceklerdi.

Keşke Gabe burada olsaydı. Gabe dünyanın bütün park yerlerinde kovboy-Yerli oyunu oynamıştı ve bu gibi pis işlere ba ılırdı. Deli gibi savaşır, cehennemnin ortasına balıklama dalardı. Saçma hayatının her gününü yüz elli yıl önce de geçirebilirdi.

Yine de onunla, Gabe'leyken... Ricky gözlerini kısıtı, g   toplamak için tekrar başını salladı. Yine rol yapacak, Gabe gibi olmaya çalışacaktı. Ricky, Gabe'le birlikteyken hep böyle bir heyecan yaşamak isterdi. Bu beyaz çocuklarla yüzleşmek için arkasını döndüğünde, elinde bir savaş baltası varmış gibi hissedirdi. Yüzü sert, ufalanan siyah ve beyaz boylarla bezenmiş, belki de sağ tarafta parmak boyu kırmızı bir çizgi olabilirdi.

Yıllar böyle geçip gidebilir, dostum.

"Eee," dedi Ricky, yumruklarını sıktı, göğü şişti ve bu işi bitirmek için arkasına döndü; dişlerini de iyice sıkımtı, böylece döndüğünde bir yumruk yerse bile bu onu fazla sarsmayacaktı.

Ama... neredelerdi?

“Ne oluyor...?” dedi Ricky. Bir an durakladı; evet, orada bir şey vardı.

İnci gibi beyaz, yabancı bir 280Z’nin üzerinden yükselen devasa bir karartıydı bu.

Bir at da değildi; sanki kafasına diz yemiş gibiydi. Ricky gülümsemekten kendini alamadı. Bu bir geyik değil miydi? Buranın hayvanların değil insanların geldiği bir yer olduğunu anlayamayacak kadar aptal, etine dolgun, büyük bir hayvandı. Bir kez burun deliklerinden soludu ve sağındaki kamyonete atılarak o küçük Nissan’ın bayağı eğimli kaputunu tam ortasından göçürttü. Ama en azından araba bu konuda sessiz kalmıştı. Geyiğin daldığı kamyonet ise bunu daha çok üzerine alındı; tiz alarmı o kadar gürültü çıkardı ki dört ayağı üstünde öylece kalakaldı hayvan. Bu sestten sonra yapabileceği mantıklı yirmi kadar harekettense, gürültülü kamyonun kaputunu tırmaladı ve diğer taraftaki boşluğa atladı.

Küçük, sarhoş geyik çok geçmeden başka bir kamyonete daldı, sonra da başka birine.

Bütün alarmlar çalıyor, *bütün* ışıklar yanıp sönüyordu.

“Senin derdin ne, dostum?” dedi Ricky geyiğe, etkilenerek.

Bu his uzun sürmedi. Sonra geyik yönünü değiştirdi ve arabaların arasındaki uzun bir boşluk boyunca koşmaya başladı. Ricky tam yolunun üzerindeydi ve geyik yetişkin bir boğa gibi kafasını öne eğmiş geliyordu.

Ricky kendini bir kenara, *başka* bir kamyonata attı ve *başka* bir alarmı daha çalıştırdı.

“Beni mi istiyorsun, ha?” diye bağırdı Ricky geyiğe, rasgele bir kamyonetin kasasına uzanarak. Eline kenarı kırık, fazla büyük bir ingilizanahtarı rast geldi ki bunun yeterince caydırıcı olabileceğini düşündü. En azından öyle umdu.

Oysa geyik rahat iki yüz elli kilo fark atardı. Cayacak gibi de görünmüyordu.

Hayvanın soluğunu ensesinde hissedince yalpalayarak arkasını dönmesiyle, ingilizanahtarını yüksekçe bir Ford’un yan aynasına

vurması bir oldu. Büyük Ford'un alarmı bir feryat tuttururken, bütün ışıkları yanıp sönmeye başladı. Ani bir dönüşle peşindeki toynakları şaşırtmaya çalıştı ama bu sefer toynak değil botlardı ardındakiler.

Tüm serseriler ve kovboylar bara girmek için bekliyordu.

"O... o yaptı..." dedi Ricky, ama elindeki ingilizanahtarını, arabalara zarar veren bir serseri gibi tutuyordu. Çevresindeki her iki kamyonetten biri âdeta feryat figan kıvranıyor, yedikleri darbelerin etkisi parlayıp sönen ışıklar altında belli oluyordu. O da gördü; *onların* da gördüğünü gördü: bu Yerli barda kötü muamele görmüştü, buna tam olarak neyin neden olduğunu bilmiyordu, o da çıkıp hıncını otoparktaki tüm kamyonetlerden çıkarıyordu.

Tipik sonuç. Bir anda bu beyaz çocuklardan biri Ricky'nin rezervasyondan çıktığını söyleyecekti ve sonra olması gerekenler bir bir olacaktı.

Tabii Ricky *yaşamak* istemiyorsa.

İngilizanahtarını çamurun içine atıp ellerini kaldırdı ve "Hayır, hayır, anlamıyorsunuz..." dedi.

Ama anlamışlardı.

Onu âdet olduğu şekilde yere sermek için ileri atıldıklarında, Ricky dönüp *henüz* telef etmediği 280Z'nin üzerinden yarı yaslanarak atladı, adamların parmakları kemer köprülerindeyken yarıdırıp yere düştü, biraz ileride toparlayacağı âna kadar elleri yerde birkaç adım sendeledi. Başının yanından vınlayarak geçen bir bira şişesi tam önündeki arabanın ızgara korumasına çarpıp tuzla buz olurken Ricky gözlerini korumak için ellerini kaldırdı. Kamyonetin etrafından kendini koruyarak ayrılacakken, ızgara korumasının üst ucu beline takılınca kendi etrafında bir kez daha döndü ve *bir kamyonete daha* çarparken aptal *bir alarmı daha* öttürdü.

"*Siktir!*" diye bağırды kamyonu, tüm kamyonlara, tüm kovboylara, tüm Kuzey Dakota'ya, petrol sahalarına ve genel olarak Amerika'ya ve sonra, kamyonlar arasındaki bir boşluktan geçerek koşmaya başladı. Birkaç aynaya daha tosladı, iki tanesi elinde kaldı. Yüzünde bir gülümseme belirdi o sırada. Gabe'in gülümsemesiydi bu.

O an öyle hissetti.

“Evet!” diye haykırdı Ricky. Adrenalin ve korku patlaması gözlerini karartmış ve düşünce namına ne varsa hepsinin üstüne çökmüştü. Arkasına döndü ve geri geri koşmaya başladı; böylece iki eliyle de serserilere hareket çekebiliyordu. Bu büyük ve önemli hareketin dördüncü adımında, açık arazide sürülmüş bir tarladaki dönemeçli tümseğe takılıp düştü; çizmesinin sol topuğu bir kayaya veya büyümüş ve donmuş bir ot yığınınına takılmıştı.

Geride, kamyonet kasalarının üzerinden atlayan karanlık şekilleri görebiliyordu; kovboy şapkaları da yere inmiyor, onlarla yükseliyor, gecenin bir parçası hâline geliyordu.

“Beyaz çocuklar hareketlidir...” dedi kendi kendine Ricky, şimdi de birbirlerinden destek alarak omuz omuza harekete geçmişlerdi.

Ayak sesleri ve botların gümbürtüleri çok yaklaşıp da yeterince yakın olduğunda, bunun üstesinden gelemeyeceğini anladı. Ricky bir fiberglas tampon kaptı, onu kamyonetin uzun tarafına doğru keskin ve ani şekilde doksan derece dönmek için kullandı ama bu sefer de iş botlarının düz topukları yüzünden kayarak kamyonetin altına doğru gitti.

Bu, on iki yaşında, yılan gibi çevik ve kıvrak olduğu dönemlerde öğrendiği türden bir kaçış yoluydu.

Kamyonet çamurdan kayarak altından geçebileceği kadar yüksekti, zaten sahip olduğu momentum onu yarı yola kadar getirmişti. Kamyonetin kalan kısmını enine geçmek için bir tutamağa uzandı, avucunun içi ve parmaklarının altı 7 santimlik egzoz borusundan tutunca hemen yandı.

Ricky bağırды ama hareketine devam etti, kamyonetin diğer tarafına geçmeye yetecek hızı yakaladı ve alarmı olmayan bir külüstüre çarptı. İki kamyonet kadar ileride, koyu renkli silüetler mümkün olan en hızlı yüz seksen derecelik dönüşü gerçekleştirerek Yerliyi bulmak için sağa sola dağıldılar.

Eğil oğlum, dedi Ricky kendi kendine ve gözden kayboldu. Sanki siperdeymiş de üstünden mermiler uçuşuyormuş gibi çöke çöke kaçtı. Her an uçuşabilirdi de bu mermiler.